ASPECTUL VERBAL ÎN OPINIA VALERIEI GUȚU ROMALO

ANCA PETRESCU
„Palatul copiilor”, Arad

Cuvinte-cheie: *gramatică, lexic, aspect, timp, aspectualitate*

Asupra aspectului verbal s-a pronunțat Valeria Guțu Romalo în articolul *Semiauxiliare de aspect?*, „Limba Română”, 1961, nr. 1, p. 3-16. Întrucât studiul Valeriei Guțu Romalo a avut un impact deosebit în abordarea problemei aspectului în gramaticile românești, dar și în articolele scrise pe această temă, considerăm necesar a-l relua în considerare.

Cronologic, cercetarea Valeriei Guțu Romalo vine după aticolul lui Gh. Nedioglu și după studiile lui C. Poghirc, G. Ivănescu, Gh. Bolocan și Al. Zacordonеț (pe care nu-l citează), după ediția întâi a GA, 1954, dar înaintea ediției a doua, din 1963, la care însă nu a colaborat. După ce arată, extrem de succint, că în lucrările amintite, dar și în altele „mai recente”, observațiile autorilor „se opresc asupra unui număr destul de restrâns de verbe din cele care pot fi folosite pentru a pune în evidență gradul de desfășurare a acțiunii”, cum ar fi *a începe, a apuca, a prinde* etc., Valeria Guțu Romalo își propune „să treacă în revistă un număr destul de mare de construcții capabile de a exprima în limba română ideea de aspect, pentru a pune în lumină bogăția și varietatea lor și pentru a permite unele concluzii referitoare la natura și rolul verbelor care exprimă în cadrul acestor construcții aspectul și sunt numite în unele din lucrările citate semiauxiliare” (Guțu Romalo 1961: 3). Aceste verbe se pot grupa „după nuanța aspectului pe care o exprimă”.

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

• ***Începutul acțiunii*** se exprimă prin:

a începe, „cel mai întrebuințat dintre verbele capabile să exprime aspectul incoativ” și care apare în mai multe tipuri de construcții, precum:

***a începe* + infinitiv:**

Începură a se veseli. (Coresi, C_2, 21)

Începu a plânge cu foc. Basme (Ispirescu), 20.

Umbra celor nefăcute nu-ncepuse a se desface. (Eminescu)

De departe Moș-Vârlan începu a-l chiui. (Sadoveanu)

***a începe* + conjunctiv:**

Nică începe să mă asculte. (Creangă)

Începu să-i tâcâie inima. Basme (Ispirescu), 20.

Herdelea începu să vorbească. (Rebreanu)

Încep, ca să zic așa, să te văd. (Arghezi)

***a începe* + de + un verb la același mod și timp:**

Trei dește-n gură că punea / Și-ncepea dă șuera [Poezie populară].

***a începe* „însoțit de un substantiv subiect sau complement direct”:**

Acum începe vânzarea. (Sadoveanu)

Am început săpăturile între nuci. Idem.

Construcția cu infinitivul este cea mai veche, ea fiind predominantă în textele din sec olul al XVI-lea și, în general, în textele vechi. Ea va fi concurată în secolele următoare de cea cu conjunctivul, care reflectă tendința limbii române de a înlocui, în diferite situații, infinitivul cu conjunctivul. Această înlocuire este mai puțin frecventă în regiuni mai conservatoare precum Moldova ori Țara Oașului în Transilvania. De pe la mijlocul secolului al XIX-lea, se constată o revenire a construcției cu infinitivul datorită influenței franceze. În limba populară, construcția cu infinitivul este frecventă în Moldova, pe când în graiurile muntenești predomină construcția cu conjunctivul. Cea mai puțin utilizată este construcția cu prepoziția *de* (Guțu Romalo 1961: 4-5).

a prinde „pare a se construi aproape exclusiv cu infinitivul”:

Ileana Sinziana ... prinse a certa pe neguțător. Basme (Ispirescu)

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

*Petre Petre prinse a se neliniști, a se roși și a mormăi. (*Rebreanu)

Cân văzui că nu mai ninge / Prinsei armele a strânge. (Poezie populară)

Construcția este specifică limbii populare și este atestată în toate regiunile.

a se pune este folosit tot în limba populară și apare în următoarele construcții:

***a se pune* + conjunctivul:**

Se puse deci să se hodinească. Basme (Reteganul)

Doisprăzece cârjalii turci... s-a pus să spargă ușile zăvorâte. (Vlașca)

*S-a pus să mănânce și el ceva. (*Creangă)

***a se pune* + infinitiv**, „construcție foarte rară”:

Făcu un foc mare și se puse a se odihni. Basme (Ispirescu)

***a se pune* + supin:**

Și ne punem, dragă Doamne, la învățat. (Creangă)

***a se pune* + de (și) + verb la același mod și timp:**

Și aceea s-au pus de o au dres și o au grijit de tot. (R. Greceanu, Cr.)

Domnul, după ce omorî pe pădurar, se puse și bătu și pe muierea lui. Basme (Reteganul)

***a se pune* + substantiv** (circumstanțial prepozițional); construcție identică cu cea a lui *a începe* (v. *supra*):

Săracul se puse pe gânduri și tot ofta. Basme (Ispirescu)

a (se) porni apare în construcții cu:

***infinitivul*:**

Spre București a merge s-au pornit. (R. Greceanu, Cr).

Dinspre han porniră a-mi răspunde chiuituri prelungi. (Sadoveanu)

***conjunctivul*:**

Țăranii... porniră din nou să țipe. (Rebreanu)

***substantiv* în acuzativ cu sau fără prepoziție:**

Cân pornisă turcu cu războiu. (Ialomița)

Noi pornisem război împotriva istoriilor de pe ceea lume. (Sadoveanu)

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

În textele vechi predomină construcția cu infinitivul. La scriitorii moderni, cei moldoveni preferă infinitivul, iar cei munteni, conjunctivul. În plus, în limba modernă *a porni* se întâlnește mai frecvent la diateza activă, pe când în textele vechi predomină construcția cu reflexivul (Guțu Romalo 1961: 6-7).

a se apuca apare în construcții cu:

***infinitivul*:**

Apucatu-m-am și eu pre urmă a tuturor a scrie aceste povești. (Gr. Ureche)

conjunctivul:

Socoti... să se apuce să facă și vreun lucru bun. (Gr. Ureche)

Ne-apucăm să studiem. (M. Preda)

supinul, construcție destul de frecventă:

S-apucă de făcut bucate. (Creangă)

***a se apuca* + alt verb într-o construcție coordonatoare** (rar):

Apucă-te, Crîncule, iar și-ți caută nevasta. Basme (Reteganul)

Iar dacă s-au înmulțit... se apuca de prăda și jecuia. (Gr. Ureche)

Haide, apucă-te de-ți fă părul. (Alecsandri)

***a se apuca* + substantiv subiect sau complement:**

Să se apuce de lucrul caselor să le facă. (R. Greceanu)

O apucă un plâns de jale. (Alecsandri)

*M-a apucat așa o sfâșiere la inimă. (*Sadoveanu)

O întrebuințare redusă au verbele momentane ***a bufni, a izbucni, a podidi*** etc. Ele intră în combinații cu verbe și substantive alcătuind construcții care indică începutul acțiunii:

Copila părintelui... o bufnit de râs. (Creangă)

Avocatul izbucni în râs. (Sadoveanu)

Plânsul... o podidi iarăși. (Rebreanu)

Noi atunci am pârlit-o la fugă. (Creangă)

Verbele ***a purcede, a se scula, a se ridica***, însoțite de verbe ale mișcării, exprimă, în textele vechi, începutul acțiunii:

Spre Giurgiu au purces a merge. (R. Greceanu)

Apoi s-au sculat seraschierul de s-au dus la atac. (*Ibid.*)

Domnul să se râdice să meargă lângă dânșii. (*Ibid.*)

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

Îmbinarea ***a se lua și a se duce***, frecventă în limba populară, are și ea valoare incoativă:

După aia s-au luat și s-au dus în târg. (Transilvania)

Ipate și cu Chirică se iau și se duc la horă în sat. (Creangă)

Verbul ***a se lua*** se poate cupla și cu alte verbe, dar mult mai rar:

Se ia Călin Nebunul și intră. (Eminescu)

Și așa, Sfânta Duminecă se ie și se întoarnă singură acasă. (Creangă)

În limba veche, valoare incoativă are și locuțiunea **a da dosul:**

A dat dosul a fugi. (Gr. Ureche)

Oastea ungurească au dat dosul a fugi. (R. Greceanu) (Guțu Romalo 1961: 8-9)

• ***Durata acțiunii***, „desfășurarea ei neîntreruptă" se exprimă prin verbe ca:

***a urma, a continua*:**

Iar în partea cealaltă de baltă, a urmat a șopti Culai, ... au clocit... gâște sălbatice. (Sadoveanu)

Lăutarii continuară a cânta un răstimp. (Rebreanu)

Țugurlan continua să tacă. (M. Preda)

Verbele care exprimă durata se pot combina și cu substantive:

Își urma cu liniște reparația unui colțun. (Sadoveanu)

Omul își urma munca începută. (*Ibid*.)

a sta + **alt verb***:*

E fariseiulu sta așa, întru elu și se ruga. (Coresi, C_2, 11)

Stau câteodată și-mi aduc aminte. (Creangă)

Stam și mă gândeam și am băut tutun. (M. Preda) (Guțu Romalo 1961: 9)

• ***Încheierea unei acțiuni***. Lista verbelor care exprimă acest aspect este mai bogată:

a înceta + **infinitiv** sau **conjunctiv**:

Pe la anul 1821 tunul încetase de-a răsuna în Europa (I. Ghica)

Anghelina nu încetase a zbiera. (Rebreanu)

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

Niculina nu înceta să se scuze. (Rebreanu)

De-abia atunci a încetat să mă onoreze cu vizitele. (Sadoveanu)

a isprăvi, a sfârși, a mântui, a găta, a termina etc. + **supinul**:

Isprăvirăm de mâncat. (Sadoveanu)

Ș-o liotă de țigani tocmai sfârșea de răstocit o creangă a apei. (Sadoveanu)

Mântuim de băut cana ceea. (Creangă)

Mănâncă, până ce gătesc de mâncat toate cele cinci pâni. (Creangă)

Am terminat de săpat.

Verbele amintite din această categorie se pot construi și cu substantive:

Zăresc... pe Aglaița isprăvindu-și găteala. (Sadoveanu)

Am terminat și noi de sapă și așteptăm. (M. Preda)

a se opri , în aceleași condiții ca celelalte:

Din când în când el se oprea din cântat. (M. Preda)

Aialalți s-au oprit din zbânțuială. (*Ibid.*)

a conteni se construiește mai frecvent cu **substantive** și mai rar cu **infinitivul**:

Inimă, nu conteni cu suspin a te boci. (C. Conachi)

Trupul și viața conteniră. (Sadoveanu)

a ajunge, a apuca, a izbuti etc., cu sensul „a duce la capăt”, „a realiza”, „a reuși”. Se construiesc cu:

***infinitivul*:**

Mama... ajunsese a crede că am să ies un al doilea Cucuzel. (Creangă)

De-abia apucase a ațipi. (Rebreanu)

conjunctivul:

Ajunsese să tremure boierii cei răi și ciocoii. (I. Ghica)

Nici n-apuci să pornești că a și sosit. (Rebreanu)

N-a izbutit să dobândească nici o avansare. (Rebreanu)

Pe baza acestui material, Valeria Guțu Romalo trage o serie de concluzii. Ea constată că cel mai bine reprezentate sunt construcțiile care indică începutul și sfârșitul acțiunii. Prin consecință, mult mai

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

puține sunt cele care exprimă durata acțiunii verbale. Această diferență cantitativă „s-ar putea explica, poate, având în vedere faptul că sistemul timpurilor cuprinde în limba română un număr destul de mare de forme capabile să exprime durata: prezentul, imperfectul, viitorul, în schimb lipsesc timpurile care să cuprindă în valoarea lor ideea de început sau de încheiere a unui proces. De asemenea, durata cunoaște în limba română și o exprimare sintactică, prin repetiție" (Guțu Romalo 1961: 11).

Există și o diferență de răspândire. Astfel, verbele care arată „gradul de desăvârșire al acțiunii" au o răspândire teritorială restrânsă, dialectală, iar altele apar îndeosebi în textele vechi. În fine, unele par a fi de dată recentă. Toate acestea contribuie la reducerea sinonimiei, ca „fenomen al unui sistem sincronic".

În ce privește distribuția, unele dintre verbele enumerate, precum *a începe, a prinde, a sfârși*, pot să-și subordoneze „orice verb", iar altele, ca *a purcede, a bufni, a podidi*, se combină cu verbe „aparținând unei categorii semantice foarte restrânse".

Din punct de vedere gramatical, „*toate aceste verbe se combină* și cu substantive, nu numai cu verbe, alcătuind construcții cu valoare identică sau foarte apropiată". La unele verbe se constată o preferință pentru construcția cu substantivul.

Se pot distinge două tipuri structurale: unul *subordonator* : verb + infinitiv, conjunctiv, supin, și unul *coordonator*, în care raportul de coordonare între verbele componente se realizează prin conjuncțiile *și* sau *de*. Relevant este faptul că cele două construcții „nu se repartizează riguros în funcție de nuanța aspectuală pe care o exprimă, nici nu sunt proprii anumitor verbe. Astfel, unele verbe (*a începe, a (se) apuca)* sunt atestate în oricare din construcțiile amintite. Însă, „în linii mari, se poate afirma că în exprimarea ideii de început și de durată a acțiunii predomină construcțiile la care verbul subordonat este la conjunctiv sau la infinitiv, în timp ce construcțiile cu supinul reprezintă mijlocul cel mai răspândit de exprimare a sfârșitului acțiunii" (Guțu Romalo, 1961: 12).

Sub raport semantic, verbele discutate exprimă, „prin sensul lor fundamental", începutul, durata sau sfârșitul acțiunii. Altele participă

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

la aceste construcții doar printr-un sens derivat, secundar, și apar „numai la construcțiile care exprimă gradul de desfășurare al acțiunii”. Pe de altă parte, ele dezvoltă și construcții cu substantive, cum e cazul lui *a (se) porni* sau *a (se) apuca*. Se consideră, de multe ori, că semantica acestor construcții este un factor de unificare și stabilitate al lor. Cu toate acestea, consideră autoarea, argumentul semantic „nu este totuși concludent decât în măsura în care este sprijinit, este întărit de indici gramaticali [...]”. De aceea este necesară o analiză amănunțită a aspectului formal al construcțiilor cu aceste verbe (Guțu Romalo 1961: 12-13).

S-a invocat, în acest sens, identitatea subiectului la cele două verbe, dar ea nu este suficient de concludentă, în ciuda faptului că este singurul element gramatical relevant. Aceasta pentru că verbele în cauză se pot combina și cu substantive, „alcătuind grupări cu aceeași valoare semantică”. De aceea, susține autoarea, „numărul mare de construcții pe care le pot alcătui aceste verbe, cum și posibilitatea lor de a se combina – păstrând același sens, care în multe cazuri este cel fundamental – cu verbe ca și cu substantive, par a arăta că avem de-a face cu îmbinări *libere* de cuvinte, verbul păstrându-și valoarea predicativă”. În aceste circumstanțe, considerarea acestor verbe ca semiauxiliare de exprimare a aspectului nu se susține, neexistând indicii gramaticali care să probeze „transformarea lor din mijloace lexicale în unelte gramaticale de exprimare a aspectului”.

Revenind, într-un anume fel, ca autoare a capitolului despre *Categoriile gramaticale ale limbii române* din Iorgu Iordan, Valeria Guțu Romalo, Alexandru Niculescu, *Structura morfologică a limbii române*, Editura Științifică, București, 1967, asupra chestiunii aspectului, Valeria Guțu Romalo este de acord că româna, aidoma altor limbi romanice, prezintă drept caracteristică definitorie „combinarea categoriei timpului cu aceea a aspectului”. În română, categoria aspectului „este cuprinsă în relațiile de temporalitate. Aceasta, precizează autoarea, complică sistemul de opoziții temporale cu unele opoziții *secundare* (subl. n.): de exemplu, în domeniul timpurilor trecute, apare opoziția dintre acțiunea durativă (imperfect) și acțiunea terminată (perfectul compus, perfectul simplu); pe aceeași bază de

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

opoziție durativ/terminat (în trecut) se întemeiază și diferența dintre imperfect și mai mult ca perfect". Consecința acestui fapt este că, „în comparație cu alte limbi neromanice (germana, rusa), limba română este bogată în timpuri trecute; în comparație însă cu franceza, româna poate exprima mai puține valori temporale ale trecutului" (Guțu Romalo 1967: 61).

Pe lângă aceasta, româna mai exprimă „durata sau stadiul de desfășurare a unei acțiuni" și prin *mijloace sintactice*, adică prin „construcții perifrastice", dar și prin *mijloace lexicale*, cu ajutorul verbelor care prezintă sensuri aspectuale: „a începe": *începe, prinde, apucă* să spună; „a termina"; „a continua": *continuă* să vorbească (Guțu Romalo 1967: 61).

Consecventă ideilor din articolul citat mai sus, Valeria Guțu Romalo respinge existența în română a clasei *semiauxiliarelor de aspect* (*a putea, a avea, a trebui, a fi*), deoarece „relația cu forma verbală dependentă este mai puțin clar marcată gramatical, și ca atare și caracterul lor de semiauxiliare este mai puțin net". Ca atare, „lipsa oricăror indici gramaticali de acest fel nu ne permite să vorbim de (s e m i) a u x i l i a r e d e a s p e c t în limba română" (Guțu Romalo 1967: 185).

Problema este reluată la discutarea *diatezei pasive*, deoarece „Sensul unei construcții pasive variază după cum participiul aparține unui verb perfectiv sau imperfectiv, adică după cum acțiunea respectivă durează (sau este închipuită ca durând) un singur moment sau fără întrerupere". Valeria Guțu Romalo crede că este mai bine să se folosească termenii *momentan* și *durativ* în loc de perfectiv și imperfectiv „care pot induce în eroare, căci ne trimit la limba rusă, unde există, într-adevăr, verbe perfective și imperfective". Observăm, în acest context, folosirea ambiguă, aici și în alte lucrări, a termenului *durativ*, căruia i se atribuie un sens „aspectual". Or, *durativ* înseamnă „perioadă de timp neîncheiată" și nu „rezultatul unei acțiuni", cum bine se exprimă autoarea ceva mai sus. Doar convențional putem admite pentru *durativ* sensul de „finalizare a acțiunii", dar acest lucru trebuie să rezulte și din context. În cazul verbelor perfective, *prezentul*, din exemple ca *veștile sunt trimise; calul este vândut* etc.,

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

redă „starea prezentă, rezultatul unei acțiuni care s-a săvârșit mai de mult, în trecut", căci *casa este părăsită* înseamnă că, de fapt, „casa a fost părăsită de ieri, de exemplu, și că astăzi se află în stare de părăsire". Verbele durative, observă Valeria Guțu Romalo „au un sens pasiv mai clar [în opinia noastră, un sens aspectual mai clar]", căci în enunțuri ca *el este iubit; noi suntem lăudați; ele sunt temute* etc. „ideea de proces, de desfășurare este mai pregnantă" (Guțu Romalo 1967: 197). La verbele *momentane*, pentru redarea neechivocă a „sensului pasiv", româna folosește reflexivul, așa încât *casa este părăsită* devine *casa se părăsește*. „În schimb, la verbele durative întrebuințarea reflexivului cu înțeles pasiv nu este posibilă fără risc, pentru că reflexivul poate avea sens reflexiv: *el se iubește* „se iubește el însuși (pe sine), *noi ne lăudăm* „ne lăudăm singuri", *ele se tem* „se tem (de alții, nu alții de ele)". Este aceasta o particularitate a limbii noastre [...]" (Guțu Romalo 1967: 197-198).

Referindu-se la categoria *timpului*, Valeria Guțu Romalo consideră că la valoarea fundamentală a acestuia, de „*raportare* a acțiunii la *momentul vorbirii*", trebuie adăugată și „referirea la caracterul desăvârșit sau nedesăvârșit al acțiunii, adică la ceea ce în mod obișnuit se denumește prin termenul de a s p e c t". Rolul lui diferențiator se manifestă la distingerea dintre imperfect și perfectul compus. La celelalte timpuri elementele opozabile se pot stabili prin raportarea momentului acțiunii la momentul vorbirii. Este cazul diferențierii dintre prezent și viitor sau dintre prezent și imperfect. La acestea se poate adăuga și faptul că prezentul este neutru sub raport aspectual, ceea ce duce la constatarea că aspectul este relevant doar pentru anumite forme temporale. De aceea, - susține Valeria Guțu Romalo – „nu putem considera, în limba română, aspectul ca o categorie gramaticală de sine stătătoare, situându-se în același plan cu categoriile timpului sau modului" (SMLRC: 225). Ca atare, în limba română, „aspectul este i n c l u s în categoria timpului ca element secundar, subordonat raportării acțiunii la momentul vorbirii". (SMLRC 226).

Referindu-se la *viitor*, autoarea precizează că *viitorul (I)*, situând acțiunea într-un moment ulterior momentului vorbirii, este indiferent , ca și prezentul, în ce privește redarea aspectului. Dacă valoarea

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

aspectuală apare, ea este „determinată de semantica verbului și de context”: *El va lucra toată ziua, El va lucra în fiecare zi, El va sări șanțul, El va sări de nenumărate ori.* În schimb, *viitorul (II)*, situând acțiunea după momentul vorbirii, dar înaintea altei acțiuni viitoare, conține aspectul perfectiv, căci acțiunea este prezentată ca încheiată (SMLRC: 229).

La *imperfect*, situația este mai diversificată și se leagă de particularitatea că, exprimând o acțiune anterioară momentului vorbirii, dar neterminată, el nu dă nicio indicație despre situația din momentul vorbirii: acțiunea poate fi încheiată sau nu în momentul vorbirii. Pe baza acestei valori *imperfective*, în cadrul lui se pot dezvolta „semnificații mai mult sau mai puțin diferite”:

• poate exprima o acțiune *durativă*, verbul redând „o acțiune de durată”: *În anul acela se construia hidrocentrala.*

• poate avea, în cazul verbelor punctuale, o valoare *iterativă*: *Copilul sărea.*

• poate reda *periodicitatea* în trecut: *Vara mergeau la mare.*

Aceste semnificații „sunt comune și prezentului și se explică prin faptul că imperfectul exprimă o acțiune neîncheiată, iar prezentul nu implică nicio indicație asupra sfârșitului acțiunii” (SMLRC: 231).

În ce privește *perfectul compus* și *perfectul simplu*, ambele exprimând o acțiune anterioară momentului vorbirii și terminată, ele au devenit sinonime în urma pierderii, de către perfectul compus, a raportării acțiunii la prezent (SMLRC: 234-235).

În lucrarea colectivă, coordonată de I. Coteanu, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974, capitolul despre verb este redactat de Valeria Guțu Romalo, care se referă și la „calitatea a s p e c t u a l ă, perfectivă sau imperfectivă, a procesului”. Observația pornește de la constatarea că doar valoarea aspectuală deosebește imperfectul de perfectul indicativului, căci, din punct de vedere temporal, au aceeași valoare. Chiar așa stând lucrurile, valoarea aspectuală rămâne una secundară, deoarece este determinată de sensul lexical al verbului: „[...] prezentul indicativ [...] poate exprima o acțiune momentană sau iterativă (*sare*) sau o acțiune de durată (*citește*), dar valoarea de aspect este determinată de sensul

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)

lexical al verbului". Aşadar, valoarea temporală rămâne indiferentă faţă de aspect (Coteanu 1974: 208). Valeria Guţu Romalo îşi va revizui opinia, pentru care cf., în special, GALR I, p. 449-468.

Bibliografie

Coteanu 1974	I. Coteanu, *Limba română contemporană*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
GA 1963	Academia Română, *Gramatica limbii române*. Ediţia I, 1954, ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Bucureşti, Editura Academiei.
GALR I	Academia Română. Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan − Al. Rosetti", *Gramatica limbii române*. Vol. I: *Cuvântul*, vol. al II-lea: *Enunţul*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005.
Guţu Romalo 1961	Valeria Guţu Romalo, *Semiauxiliare de aspect?*, „Limba Română", 1961, nr. 1, p. 3-16.
Guţu Romalo 1967	Vezi SMLRC
SMLRC 1967	Iorgu Iordan, Valeria Guţu Romalo, Alexandru Niculescu, *Structura morfologică a limbii române contemporane*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică.

THE PROBLEM OF THE VERBAL ASPECT IN THE VALERIA GUŢU ROMALO'S CONCEPTION

Abstract

Keywords: *grammar, vocabulary, verbal aspect, time, aspectuality*

In the article is analised the conception of an important romanian linguist, namely Valeria Guţu Romalo, about the cathegory of verbal aspect in romanian language. In her opinion the romanian language not posseses in its structure the cathegory of verbal aspect.

BDD-A32033 © 2018 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:55:20 UTC)